

Remissyttrande avseende betänkandet SOU 2019:14 Ett säkert statligt ID-kort – med e- legitimation (dnr Ju2019/01281/L4)

Sammanfattning

Statens servicecenter instämmer i huvudsak i utredningens bedömningar och förslag. Frågan om att trygga tillgänglighet och service för medborgarna är dock så pass grundläggande att regeringen närmare bör utreda vilken roll de statliga servicekontoren, som Statens servicecenter ansvarar för, ska ha vid hanteringen av id-kort. Särskilt bör möjligheten för medborgare att ansöka om id-kort, och inte endast hämta ut dem, på servicekontoren utredas.

Statens servicecenter bedömer vidare att omställningskostnaderna som uppstår till följd av utredningens förslag inte tar hänsyn till de omställningskostnader som uppstår för den verksamhet som bedrivs på servicekontoren i dag. Det finns därmed en påtaglig risk att kostnaderna för att genomföra förslagen är väsentligt högre än vad som framgår av betänkandet.

Tillgänglighet och lokal statlig service för medborgare

Utredningen föreslår att det ska krävas personlig inställelse vid ansökan om och utlämnande av identitetshandlingar (kapitel 10.2.7) och förutspår också att förslagen kommer att leda till att fler personer behöver skaffa ett särskilt identitetskort (kapitel 15.4.2). Detta innebär att fler initialt behöver avsätta tid för att personligen ansöka om och hämta ut id-kort. Behovet av lokal service ökar därför av utredningens förslag.

Enligt betänkandet ska det statliga id-kortet utfärdas av Polismyndigheten på de omkring 110 platser som i dag utfärdar pass och nationella id-kort. Utredningen föreslår vidare att Polismyndigheten kan samverka med Statens servicecenter för att möjliggöra utlämnande av id-kort på fler orter.

Statens servicecenter ser positivt på en framtida samverkan med Polismyndigheten i detta avseende. Statens servicecenter ser dock behov av ökad tillgänglighet också för att göra ansökan om id-kort vid de statliga servicekontoren. Utöver möjligheten till ökad geografisk spridning kan också framhållas att servicekontoren är bemannade i annan utsträckning än vissa polisstationer. En större användning av servicekontoren kan därför innebära både ökad tillgänglighet och vara en mer effektiv användning av befintliga resurser.

Statens servicecenter föreslår därför att en utredare får i uppdrag att närmare analysera och föreslå på vilka orter det ska vara möjligt att ansöka om och hämta ut statliga id-kort och vilka säkerhetsåtgärder som behöver vidtas för att frågorna ska kunna hanteras av servicekontoren. En fördjupad utredning bör utgå från medborgarnas behov av grundläggande statlig service och lämna ett heltäckande förslag med utgångspunkt i Polismyndighetens lokalisering och Statens servicecenters samtliga servicekontor.

Omställningskostnader

I avsnitt 15.4 redovisas de ekonomiska konsekvenserna av utredningens förslag. Utredningen bedömer att Skatteverket bör göra en kostnadsbesparing på 33–65 miljoner kronor för den icke-avgiftsfinansierade delen och att den kostnadsbesparingen bör kunna täcka de omställningskostnader som uppstår initialt hos Polismyndigheten och Skatteverket.

Även Statens servicecenter kommer dock att ha omställningskostnader eftersom det är 27 servicekontor som i dag hanterar ansökan om id-kort och ytterligare 18 servicekontor dit medborgare kan vända sig för att hämta sitt id-kort. Statens servicecenter riskerar att stå med för stora lokaler och med för mycket personal om volymerna försvinner. Hantering av id-kort på servicekontoren kostar på årsbasis med 56,2 miljoner kronor (2019 års prisnivå). Omställningskostnaderna tycks vara lågt räknade och det finns en påtaglig risk att kostnaderna för att genomföra förslagen är väsentligt högre än vad som framgår av betänkandet.

I detta ärende har generaldirektör Thomas Pålsson beslutat efter föredragning av utredare Gunilla Bruun.

Thomas Pålsson

Gunilla Bruun